

Psovod/psovodka horské služby (kód: 65-024-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo pro místní rozvoj
Skupina oborů: Gastronomie, hotelnictví a turismus (kód: 65)
Týká se povolání: Psovod horské služby
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Předvedení poslušnosti a ovladatelnosti psa	3
Použití psů pro vyhledávání v lavině	3
Orientace v lavinové problematice a vyhledávání pomocí lavinových vyhledávačů	3
Použití psů pro vyhledávání v horském terénu	3
Orientace v topografii	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Předvedení poslušnosti a ovladatelnosti psa

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Přivolat psa k psovodovi	Praktické předvedení
b) Ovládat psa u nohy psovoda	Praktické předvedení
c) Odložit psa na místě	Praktické předvedení
d) Vysílat psa do určených směrů	Praktické předvedení
e) Překonávat různorodé překážky v terénu	Praktické předvedení
f) Přimět psa štěkat na povel psovoda	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Použití psů pro vyhledávání v lavině

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stupeň A - na cvičné lavině cca 1 500 m ² najít až čtyři lehce zasypané subjekty (40, 60 cm). Nalézt v určeném čase	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stupeň B – lavina rozměrů cca 3 000 m ² , najít až pět subjektů zasypaných v hloubce až 2 m. Nalézt v určeném čase	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stupeň C – lavina rozměrů cca 3 000 m ² najít až šest subjektů zasypaných v hloubce až 3 m. Nalézt v určeném čase, naprostá jistota označení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit jedno z uvedených kritérií.

Orientace v lavinové problematice a vyhledávání pomocí lavinových vyhledávačů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit lavinovou problematiku	Ústní ověření
b) Používat prakticky lavinové vyhledávače	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Nalézt na ploše cca 1 000 m ² a označit sondou dva zasypané lavinové vyhledávače v hloubce až 1 m, zakryté ochrannou deskou 30 x 30 cm, vzdálené od sebe minimálně 5 m, v časovém limitu 5 minut	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Použití psů pro vyhledávání v horském terénu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Stupeň A – na cvičném prostoru cca 30 000 m ² - 50 000 m ² najít dva subjekty v úrovni terénu. Nalézt v určeném čase	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Stupeň B – cvičný prostor rozměrů cca 50 000 m ² - 100 000 m ² najít dva až čtyři subjekty. Úkryt pod úrovní, nad úrovní nebo v úrovni terénu, volně nebo skrytě. Nalézt v určeném čase	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Stupeň C – cvičný prostor cca 50 000 m ² - 150 000 m ² najít dva až čtyři subjekty. Úkryt pod úrovní, nad úrovní nebo v úrovni terénu, volně nebo skrytě. Nalezení v určeném čase. Naprostá jistota označení	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit jedno z uvedených kritérií.

Orientace v topografii

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit základní topografické pojmy	Ústní ověření
b) Číst v mapách (mapy, legenda, měřítko, souřadnicový systém)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Orientovat se v terénu	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Orientovat mapu	Praktické předvedení
e) Stanovit vlastní stanoviště v terénu	Praktické předvedení
f) Vyhodnotit trasy, analyzovat další postup pátrání, případně přenesení záznamů z GPS do PC	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Stanovit zeměpisné i kilometrové souřadnice známého bodu na mapě	Praktické předvedení
h) Stanovit bod na mapě prostřednictvím známých zeměpisných i kilometrových souřadnic	Praktické předvedení
i) Určit nadmořskou výšku bodů na mapě	Praktické předvedení
j) Určit vzdálenost terénních a místopisných bodů v terénu	Praktické předvedení
k) Určit světové strany pomocí technických pomůcek i bez pomůcek	Praktické předvedení a ústní ověření
l) Pracovat se satelitním navigačním systémem, určit polohu	Praktické předvedení
m) Pracovat s elektronickými mapovými aplikacemi	Praktické předvedení
n) Pracovat s aplikacemi horské služby	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP), požární ochrany (PO) a bezpečností práce ve výškách a nad volnou hloubkou (VH), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením (odkaz na povolání v NSP - <https://nsp.cz/jednotka-prace/psovod-horske-sluzby#zdravotni-zpusobilost>).

Zdravotní způsobilost se prokazuje předložením ergometrického vyšetření se zátěží W170 od sportovního lékaře (nebo internisty). Doklad o zdravotní způsobilosti nesmí být starší 12 měsíců.

U odborných způsobilostí, u kterých je nezbytná přítomnost třetích osob jsou přítomni figuranti.

Ke zkoušce může přistoupit ten, kdo splní požadavky stanovené Metodickým pokynem Horské služby ČR. Metodický pokyn zašle autorizovaná osoba uchazeči současně s pozvánkou ke zkoušce.

Požadavky na psa (bez kterého není možné zkoušku konat) upřesní autorizovaná osoba a vycházejí z následujících předpokladů:

- pes nebo vykastovaná fena jakéhokoliv plemene minimální věk 12 měsíců,
- konstituce a správný typ vyšší nervové činnosti odpovídající požadavkům pro nasazení při zásahu,
- odborná příprava a požadovaný stupeň vycvičenosti,
- fyzická způsobilost s požadovanou vytrvalostí, je však nutno přihlížet ke zvýšeným nárokům na fyzickou kondici a odolnost vůči klimatickým podmínkám,
- platná veterinární prohlídka a převozní povolení,
- pes je registrován u organizace, která je členem IKAR.

Uchazeč se ke zkoušce dostaví vybaven vlastní výstrojí a výzbrojí:

Letní období: pes dle výše uvedených požadavků, batoh, čelová svítilna, lékárnička člena horské služby, vysílačka, pevná obuv, úvazek pro práci ve výškách, dohledávací světlo, GPS, mobilní telefon.

Zimní období: pes dle výše uvedených požadavků, batoh, čelová svítilna, lékárnička člena horské služby, vysílačka, lavinová sonda, lavinová lopatka, lavinový vyhledávač, skialpinistická výzbroj a výstroj, mačky, cepín, pevná obuv, úvazek pro práci ve výškách, dohledávací světlo, GPS, mobilní telefon.

Vybavení pro psa: stahovací obojek hladký, vodítko, náhubek, postroj pod vrtulník, záchranná dečka, lavinový vysílač, osvětlení pro práci v noci, GPS lokátor.

Kompetence Použití psů pro vyhledávání v horském terénu, kritéria b) a c): ověření je možné provést v jakoukoli denní či noční dobu a v jakémkoliv ročním období.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Pokud ani jeden člen zkušební komise není členem lavinové komise Horské služby, musí být zkoušce přítomna osoba, která tento požadavek splňuje. Její hlas je pouze poradní.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Profesní kvalifikace 65-024-H Psodod/psododka horské služby a alespoň 5 let odborné praxe v Horské službě, o. p. s.
- b) Psodod horské služby a alespoň 5 let odborné praxe v Horské službě, o. p. s.
- c) Absolvent atestační zkoušky Horské služby a člen kynologické komise Horské služby a alespoň 5 let odborné praxe v Horské službě, o. p. s. Dokládá se potvrzením ředitele Horské služby.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor/lektorka dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnotícím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo pro místní rozvoj, www.mmr.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Požadavky na materiálně-technické zázemí:

- vybavení v rozsahu používaného vybavení Horské služby ČR, o. p. s. - materiální vybavení pro zajištění bezpečnosti figurantů (lavinový vyhledávač, lopata, vysílačka), prostředky pro transport figurantů, psovoda a psa na cvičný prostor (sněžný skútr, čtyřkolka)
- PC s požadovaným softwarem ke sledování a vyhodnocení průběhu pátrací akce
- cvičný prostor požadovaného rozsahu s přípravou pro figuranty
- zkušební místnost
- psací potřeby
- figurant (může být i autorizovaná osoba)
- elektronické navigační zařízení po práci s mapovými podklady

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO a VH.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 4 až 6 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška je rozložena do více dnů dle charakteru úkolů a sezóny.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro ozbrojené složky, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Horská služba ČR, o. p. s.